

Ældrerådet

BESLUTNINGSREFERAT

Sted: Sundhed & Omsorg
Sangstrupvej 32 i Grenå

Dato: Torsdag den 14. juni 2018

Start kl.: 8:45

Slut kl.: 12:00

Medlemmer: Ingeborg Kyed Pedersen (Formand)
Yvonne Karnøe (Næstformand)
Benthe Andersen
Birgit Lindgaard
Hans Erik Nielsen
Ivan Hammer Sørensen
Knud Sejersen Nielsen
Ruth Ovesen
Vibeke Binnerup

Fraværende:

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Godkendelse af dagsorden	1
2. Hovedtemaer til pårørendepolitik i Norrdjurs Kommune	2
3. Evaluering af stop-op-dag	3
4. Drøftelse af samarbejde med AD-MEDIA	4
5. Introduktion til kvalitetsstandarder kl. 10.30-11.00	5
6. Forslag til kvalitetsstandard og indsatskatalog for demens	6
7. Forslag til kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance	7
8. Møder siden sidst	8
9. Kommende møder og arrangementer	9
10. Orientering	10
11. Ældrerådets arbejdsplan	11
12. Næste møde	12
Bilagsoversigt	13

1. Godkendelse af dagsorden

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Indstilling

Formanden indstiller, at dagsordenen godkendes.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Godkendt.

2. Hovedtemaer til pårørendepolitik i Norrdjurs Kommune

27.00.00.P22

18/1332

Åben sag

Sagsgang

VPU, høring, VPU

Sagsfremstilling

Voksen- og plejeudvalget godkendte på sit møde den 28. februar 2018 en drejebog for udarbejdelsen af en pårørendepolitik i Norrdjurs Kommune. Drejebogen er vedlagt som bilag.

I maj 2018 har der været afholdt to velbesøgte offentlige temamøder om det gode pårørendesamarbejde. Her har fire oplægsholdere givet forskellige personlige og faglige betragtninger på de muligheder og udfordringer, der kan ligge i samarbejdet mellem borgere, pårørende og medarbejdere. På møderne har de fremmødte på baggrund af oplægget givet deres input til indholdet i en pårørendepolitik.

Styregruppen for pårørendepolitikken har samlet materialet fra den indledende proces og udarbejdet et notat, der beskriver et forslag til målgrupper, kerneværdier og hovedemner i en pårørendepolitik. Notatet er vedlagt som bilag.

Notatet danner grundlag for hvilke temaer, der skal belyses yderligere i anden fase af udarbejdelsen af pårørendepolitikken. Her vil der bl.a. blive lavet fokusgruppeinterview med udvalgte grupper af borgere, pårørende, ledere og medarbejdere.

Den videre proces munder ud i, at der i november afholdes et heldagsseminar hvor indholdet i pårørendepolitikken skal formuleres. På heldagsseminaret deltager borgmesteren, voksen- og plejeudvalgets medlemmer, repræsentanter fra de øvrige politiske partier i kommunalbestyrelsen og repræsentanter fra ældrerådet og handicaprådet samt leder- og medarbejderrepræsentanter.

Voksen- og plejeudvalget besluttede på sit møde den 29. maj 2018, at notatet med forslag til målgrupper, kerneværdier og hovedemner skal sendes til høring i ældrerådet og handicaprådet. Høringsfristen er fastsat til den 18. juni 2018.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at ældrerådet udarbejder et høringssvar til forslaget til målgrupper, kerneværdier og hovedemner i pårørendepolitikken.

Bilag:

1	Åben Drejebog for udarbejdelsen af pårørendepolitik	13614/18
2	Åben Målgruppe, kerneværdier og emner i pårørendepolitikken	87242/18

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådet mener, at det er et positivt initiativ og kan anbefale de opstillede punkter til de forskellige målgrupper og forslag til fremtidige hovedemner til en politik.

3. Evaluering af stop-op-dag

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Ældrerådet afholdte stop-op-dag tirsdag den 12. juni 2018.

På mødet ønskes en opsamlende drøftelse, samt en evaluering af dagen.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at punktet drøftes.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådet mener, at det var en rigtig god dag med en konstruktiv god dialog om ældrerådets arbejde.

4. Drøftelse af samarbejde med AD-MEDIA

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

På ældrerådets møde den 12. april 2018, deltog en konsulent fra AD-MEDIA, og gav en orientering om et muligt samarbejde om udarbejdelse af en ny ældrevejviser.

På ældrerådets møde den 17. maj blev et eventuelt samarbejde drøftet. Det blev besluttet at udsætte punktet til drøftelse på møde den 16. juni 2018.

På ældrerådets møde ønskes en drøftelse af, om der i samarbejde med AD-MEDIA skal udarbejdes en ny ældrevejviser. Såfremt ældrerådet ønsker at udarbejde en ny ældrevejviser, skal der nedsættes et udvalg bestående af 3 personer.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at punktet drøftes.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådet beslutter at arbejde videre med udarbejdelsen af en ældrevejviser.

Vibeke Binnerup, Ivan Hammer Sørensen og Ingeborg Kyed Pedersen sidder i arbejdsgruppen for ældrevejviseren.

5. Introduktion til kvalitetsstandarder kl. 10.30-11.00

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

På ældrerådets møde deltager aftaleholder for visitation og hjælpemidler Jeanette Rokbøl, og giver en introduktion til kvalitetsstandarder mv.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Aftaleholder Jeanette Rokbøl orienterede om arbejdet med kvalitetsstandarder.

Jeanette Rokbøl gav desuden en mundtlig tilbagemelding på ældrerådets høringssvar til kvalitetsstandard og indsatskatalog for sundhedsfremme og forebyggelse, som blev udarbejdet på ældrerådets møde den 17. maj 2018. Tilbagemeldingen vil efter møde blive sendt til ældrerådets medlemmer.

Jeanette Rokbøl svarede herudover på spørgsmål fra ældrerådet og samtidig tilbød hun at deltage på ældrerådets møder efter forespørgsel.

6. Forslag til kvalitetsstandard og indsatskatalog for demens

27.03.00.P23

18/1277

Åben sag

Sagsgang

VPU, høring, VPU

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til revideret kvalitetsstandard og indsatskatalog for demens.

Forslag til revideret kvalitetsstandard og indsatskatalog er vedlagt som bilag.

De væsentligste ændringer i forhold til den nuværende kvalitetsstandard for demens er:

- Konkrete sagsbehandlingstider er flyttet til indsatskatalog
- Kontaktinformationer er opdateret.

De væsentligste ændringer i forhold til det nuværende indsatskatalog for demens er:

- Aflastning/afløsning – oplysninger om dagtilbud er flyttet til afsnittet om dagtilbud
- Dagtilbud - det vejledende tidsforbrug ændres fra *2 dage* til *op til 2 dage* om ugen (præcisering af gældende praksis)
- Dagtilbud - åbningstider for dagtilbud er opdateret
- Dagtilbud/træning - det er tilføjet, at der kan forekomme aflysninger grundet sygdom/ferie (præcisering af gældende praksis)
- Åben rådgivning - kontaktoplysninger og træffetid for demenskoordinatorer er tilføjet.

Voksen- og plejeudvalget besluttede på sit møde den 29. maj 2018, at forslag til kvalitetsstandard og indsatskatalog for demens skal sendes til høring i ældrerådet og handicaprådet. Høringsfristen er fastsat til den 18. juni 2018.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at ældrerådet udarbejder et høringssvar til forslag til ny kvalitetsstandard og nyt indsatskatalog for demens.

Bilag:

1	Åben Kvalitetsstandard for demens	87266/18
2	Åben Indsatskatalog for demens	87267/18

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådet tager kvalitetsstandarden for demens til efterretning.

Ældrerådet kan anbefale indsatskataloget, men mener ikke, at det vejledende tidsforbrug til dagtilbud skal ændres fra ”2 dage” til ”op til 2 dage” om ugen, idet tilbuddet så ikke er ens for alle.

Ældrerådet mener desuden ikke, at det er på sin plads, at der forekommer aflysninger grundet sygdom/ferie, når man tænker på målgruppen for tilbuddet.

7. Forslag til kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance

27.03.00.G01

18/8768

Åben sag

Sagsgang

VPU, høring, VPU

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til ny kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) efter Servicelovens §§ 95 og 96.

Forslaget til den nye kvalitetsstandard er vedlagt som bilag.

Ændringer

Forslagets væsentligste ændringer i forhold til nuværende kvalitetsstandard er:

- Kvalitetsstandarden er blevet uddybet og opdateret i forhold til gældende lovgivning.
- Målgruppen for både §§ 95 og 96 er præciseret.
- Beskrivelse af arbejdsleder- og arbejdsgiverfunktionen er uddybet.
- Beskrivelsen under aktiviteter er delt op i paragraffer – for præciseringens skyld.
- Det er nyt, at virksomheder og foreninger skal godkendes af Socialtilsynet.
- Det er ligeledes nyt, at afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp skal varsles i mindst 14 uger, jf. Servicelovens § 3 a.

Voksen- og plejeudvalget besluttede på sit møde den 29. maj 2018, at forslaget til kvalitetsstandard for BPA skal sendes til høring i handicaprådet og ældrerådet. Høringsfristen er fastsat til den 18. juni 2018.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at ældrerådet udarbejder et høringssvar til forslaget til kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance.

Bilag:

1 Åben Kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance 87254/18

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådet tager kvalitetsstanden for Borgerstyret Personlig Assistance til efterretning.

8. Møder siden sidst

27.69.40.P35   17/19361   Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Siden sidst

22-05-2018	Møde med Madservice Kronjylland (IKP, BL, VB, HEN, YK)
28-05-2018	Møde i bruger- og pårørenderådet på Digterparken (BL, HEN)
31-05-2018	Møde med Ældre Sagens koordinationsudvalg (IKP, YK)
07-06-2018	Møde i bruger- og pårørenderådet på Farsøhthus (IHS)
12-06-2018	Stop-op-dag i ældrerådet
13-06-2018	Møde i bruger- og pårørenderådet på Digterparken (BL, HEN)
13-06-2018	Møde med 3F og Visitationen (YK, HEN, BA)

Det enkelte medlem giver en kort orientering om de møder, som de har deltaget i.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Godkendt.

9. Kommende møder og arrangementer

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Kommende møder og arrangementer

14-06-2018	Åbent hus hos Madservice Kronjylland
18-06-2018	Møde i bruger- og pårønderådet på Violskrænten (BL)
18-06-2018	Dialogmøde med kultur- og fritidsudvalget (YK, IKP, BL, HEN, IHS)
18-06-2018	Møde i bruger- og pårønderådet på Glesborg Plejecenter (IKP, RO)
19-06-2018	Møde i bruger- og pårønderådet på Fuglsanggården (HEN)
23-08-2018	Møde i bruger- og pårønderådet på Farsøthaus (IHS)
24-08-2018	Møde i regionsældrerådet (IKP, YK)
03-09-2018	Fællesmøde i Regionsældrerådet for hele ældrerådet

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Godkendt.

10. Orientering

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Orientering/meddelelser:

- Fra formandskabet:
- Fra medlemmerne:
- Andre meddelelser:
  - 11 opmærksomhedspunkter sendt på mail til medlemmerne.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ældrerådets udvalg for ældredagen præsenterede muligheden for at flytte ældredagen, grundet andre arrangementer i kommunen den 1. oktober. Ældrerådet tilsluttede sig forslaget.

11. Ældrerådets arbejdsplan

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet et revideret forslag til arbejdsplan for ældrerådet i 2018.

Arbejdsplanen for 2018 er vedlagt som bilag.

Voksen- og plejeudvalget behandler i forbindelse med sit møde den 26. juni 2018 forslag til at begrænse udgifterne i 2019. Der er på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til den videre proces. Det kan dog være hensigtsmæssigt, hvis ældrerådet reserverer tid til at holde et ekstraordinært møde inden sommerferien, såfremt det viser sig, at der bliver sendt budgetmateriale til høring.

Det foreslås, at der med henblik på eventuel udarbejdelse af et høringssvar reserveres tid til ekstraordinært møde i ældrerådet tirsdag den 3. juli 2018 kl. 10.00.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at:

1. arbejdsplanen godkendes.
2. ældrerådet beslutter at reservere tid til et ekstraordinært møde den 3. juli 2018 kl. 10.00.

Bilag:

1 Åben Ældrerådets arbejdsplan 2018

99425/18

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Ad 1) Godkendt.

Ad 2) Ældrerådet foreslår, at mødet flyttes til den 4. juli 2018, hvis muligt.

12. Næste møde

27.69.40.P35

17/19361

Åben sag

Sagsgang

ÆR

Sagsfremstilling

Næste ordinære møde afholdes torsdag den 16. august 2018.

Forslag til sted og punkter til dagsordenen ønskes drøftet på mødet.

Økonomiske konsekvenser

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Formanden indstiller, at punktet drøftes.

Beslutning i Ældrerådet den 14-06-2018

Punktet blev drøftet.

Forslag om at Jeanette Rokbøl deltager og orientere om udskrivning fra sygehus.

Bilagsoversigt

2. Hovedtemaer til pårørendepolitik i Norddjurs Kommune
  1. Drejebog for udarbejdelsen af pårørendepolitik (13614/18)
  2. Målgruppe, kerneværdier og emner i pårørendepolitikken (87242/18)

6. Forslag til kvalitetsstandard og indsatskatalog for demens
  1. Kvalitetsstandard for demens (87266/18)
  2. Indsatskatalog for demens (87267/18)

7. Forslag til kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance
  1. Kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance (87254/18)

11. Ældrerådets arbejdsplan
  1. Ældrerådets arbejdsplan 2018 (99425/18)

Underskriftsside

Ingeborg Kyed Pedersen (Formand)

Yvonne Karnøe (Næstformand)

Benthe Andersen

Birgit Lindgaard

Hans Erik Nielsen

Ivan Hammer Sørensen

Knud Sejersen Nielsen

Ruth Ovesen

Vibeke Binnerup

Bilag: 2.1. Drejebog for udarbejdelsen af pårørendepolitik

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 13614/18

DREJEBOG FOR UDARBEJDELSE AF PÅRØRENDEPOLITIK

26-01-2018

Drejbog for udarbejdelsen af en pårørendepolitik på voksenområdet i Norddjurs Kommune

Baggrund

Norddjurs Kommune skal i 2018 udarbejde en pårørendepolitik. Nærværende dokument indeholder en drejbog og tidsplan for arbejdet med politikken. Processen inddeles i to faser:

- 1) Fastlæggelse af politikens hovedemner og målgrupper
- 2) Formulering af indhold i politikken.

Pårørendepolitikken skal ses i relation til kommunens overordnede politikker på socialområdet samt sundheds- og omsorgsområdet, blandt andet sundhedspolitikken, ældrepolitikken, socialpolitikken, handicappolitikken og en kommende psykiatripolitik.

Formålet med pårørendepolitikken er at sætte rammerne for det gode samarbejde mellem brugere, pårørende, medarbejdere og ledere.

Pårørendepolitikken indgår som en delpolitik, som er gældende på tværs af de overordnede politikker. Det tilstræbes således, at pårørendepolitikken udelukkende berører pårørendesamarbejdet, og ikke omhandler emner, som er dækket af de øvrige politikker.

Organisering

Styregruppe:

I forbindelse med udarbejdelsen af politikken nedsættes der styregruppe, der har det overordnede ansvar for processen.

I styregruppen indgår:

- Velfærdssekretariatschefen
- Sundheds- og omsorgschefen
- Socialchefen
- En repræsentant for ældrerådet
- En repræsentant fra handicaprådet
- 2 leder- og medarbejderrepræsentanter fra socialområdet
- 2 leder- og medarbejderrepræsentanter fra sundheds- og omsorgsområdet.

Styregruppen mødes løbende i forbindelse med processens forskellige trin.

Projektleder:

Der udpeges en intern konsulent som projektleder for udarbejdelsen af pårørendepolitikken. Projektlederens ansvar er at sikre den daglige fremdrift i processen ud fra de rammer, som styregruppen sætter.

Projektgruppe:

Der nedsættes en administrativ arbejdsgruppe, der indsamler og bearbejder materialer, arrangerer de offentlige møder samt forestår skriveprocessen. Arbejdsgruppen består af:

- Udviklingskonsulenter fra henholdsvis socialområdet og sundheds- og omsorgsområdet.
- Relevante medarbejdere fra områderne.

Arbejdsgruppens størrelse og deltagere justeres efter behov i løbet af processen.

Proces

Arbejdet med den nye pårørendepolitik inddeles i to faser. Den første fase skal finde frem til de hovedemner og målgrupper, der indgår i pårørendepolitikken. I den anden fase uddybes hovedemnerne, og politikken formuleres.

Fase 1: Afgrænsning af hovedtemaer

Formålet med den første fase er at få skabt et godt grundlag for processen. Fase 1 består af tre trin, der skal resultere i et forslag til hovedtemaer og målgrupper for den kommende pårørendepolitik.

Trin 1

I trin 1 igangsættes indsamlingen af oplysninger, som skal være informationsgrundlag for den videre proces med udarbejdelsen af pårørendepolitikken.

Målgruppe	Aktiviteter
Faktaoplysninger	<p>Til anvendelse for den skitserede proces udarbejdes/indsamles en række faktaoplysninger vedrørende brugere og pårørende på voksenområdet.</p> <p>Faktaoplysningerne skal igennem hele processen fungere som et vidensgrundlag for de involverede personer og interesserede generelt.</p> <p>Oplysningerne vil være offentligt tilgængelige igennem hele processen.</p>
Borgerne generelt	<p>Generel information: Der annonceres om den forestående proces via pressemeddelelser og Facebook.</p> <p>Casebeskrivelser Der indsamles erfaringer fra samarbejdet mellem brugere, pårørende, medarbejdere og ledere. På den baggrund beskrives en række cases, som kan illustrere såvel de muligheder som udfordringer, som kan opstå i samarbejdet.</p>

Trin 2:

Der afholdes 2-4 temamøder, der skal danne grundlag for at vurdere, hvad der skal være de centrale temaer i en kommende pårørendepolitik.

Hvert møde tager fat i temaer i stil med: "Hvad er det gode samarbejde mellem brugere, pårørende, medarbejder og ledere?", "Hvordan understøtter vi som medarbejdere og pårørende, at brugeren har størst mulig indflydelse på eget liv?", "Hvordan kan Norddjurs Kommune understøtte de pårørende".

På møderne vil der være interne og eksterne oplægsholdere, der f.eks. kan give et fagligt indblik i emnet eller en skæv vinkel fra et helt andet perspektiv end det kommunale.

På møderne vil de cases og fakta, der er indsamlet i trin 1, blive inddraget.

Møderne er åbne for alle interesserede og det tilstræbes, at møderne fordeles geografisk på tværs af kommunen, så flest muligt får mulighed for at deltage i processen.

Trin 3

På baggrund af materialet og drøftelserne i trin 1 og 2 udarbejder styregruppen forslag til hovedtemaer og målgrupper i kommunens nye pårørendepolitik. Forslagene behandles i voksen- og plejeudvalget og sendes i høring i ældrerådet og handicaprådet.

Fase 2: Formulering af indhold i politikken

I anden fase konkretiseres emnerne. Fasen ender ud i et politisk heldagsseminar, hvor pårørendepolitikens hovedindhold formuleres.

Trin 1

På baggrund af de valgte hovedtemaer, indsamler og behandler arbejdsgruppen supplerende materiale.

Desuden gennemføres fokusgruppeinterviews med udvalgte interessenter:

- Udvalgte brugergrupper
- Udvalgte pårørendegrupper
- Udvalgte aftaleholdere på sundheds- og omsorgsområdet/socialområdet
- Udvalgte medarbejdere på sundheds- og omsorgsområdet/socialområdet

Formålet med fokusgruppeinterviewene er at få de forskellige interessentgruppers bud på, hvad der er væsentligt i pårørendepolitikken. Fokusgruppeinterviewene tager afsæt i en fast spørgeguide. Fokusgruppeinterviewene gennemføres af konsulenter fra sundheds- og omsorgsområdet og socialområdet.

Trin 2

Med afsæt i outputtet fra fase 1 og 2 samler styregruppen materialet, der kan fungere som debatoplæg i trin 3.

Materialet tager afsæt i de vedtagne hovedtemaer, og vil blandt andet indeholde:

- Cases og drøftelser i forbindelse med temamøderne
- De forskellige interessenters bud på indhold i politikken
- Relevante nøgletal

Trin 3

Fase 2 afsluttes med et heldagsseminar, hvor hovedindholdet i forslaget til den endelige pårørendepolitik formuleres.

Deltagerne i heldagsseminaret er:

- Jan Petersen, borgmester
- Voksen- og plejeudvalget, samt en repræsentant fra de øvrige partier (C, F, L, Ø)
- En repræsentant for ældrerådet
- En repræsentant for handicaprådet
- To pårørenderepræsentanter
- To brugerrepræsentanter
- To medarbejderrepræsentanter fra socialområdet
- To medarbejderrepræsentanter fra sundheds- og omsorgsområdet
- Søs Fuglsang, sundheds- og omsorgschef
- Hanne Nielsen, socialchef
- Kenneth Koed-Nielsen, velfærdsdirektør
- Marie-Louise Eskerod Ifversen, sekretariatschef velfærdssekretariatet

På heldagsseminaret skal deltagerne drøfte og skærpe det materiale, der er fremkommet igennem de to faser. Der skal altså ske en sidste filtrering af materialet, således at hovedindholdet i det endelige forslag til den nye pårørendepolitik ligger færdigt, når seminaret er slut.

Efterfølgende udarbejder styregruppen det endelige forslag til pårørendepolitikken. Forslaget sendes til høring forud for den endelige politiske behandling af politikken i voksen- og plejeudvalget, økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.

Samlet tids- og procesplan

Fase	Trin	Emne	Tid
1	1	Opsamling af data samt cases baseret på praksiserfaringer	Marts-april 2018
	2	Der afholdes 2-4 temamøder	April-maj 2018
	3	Hovedtemaer i pårørendepolitikken behandles i voksen- og plejeudvalget og der gennemføres høring.	29. maj og 26. juni 2018
2	1	Fokusgruppeinterviews med udvalgte interessentgrupper	Juni - september 2018
	2	Styregruppen indsamler materiale	September
	3	Heldagsseminar	Uge 43/44
		Styregruppen udarbejder det endelige forslag til en pårørendepolitik	Oktober
3	Voksen- og plejeudvalget behandler pårørendepolitikken og sender den efterfølgende til høring i ældrerådet og handicaprådet	27. november 2018	
	3	Endelig forslag til pårørendepolitik behandles i voksen- og plejeudvalget, økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen.	Januar / februar 2019

Bilag: 2.2. Målgruppe, kerneværdier og emner i pårørendepolitikken

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 87242/18

24. maj 2018

Dokument nr. 18/82618

Forslag til målgruppe for og hovedemner i pårørendepolitikken

1. Indledning

En vigtig del af visionen for Norddjurs Kommune er: **Et liv med muligheder og Alle med.** Et af hovedformålene med Norddjurs Kommunes pårørendepolitik er således at sikre, at alle borgere i kommunen fortsat har mulighed for at leve et godt liv med størst mulig selvbestemmelse.

Når der laves en pårørendepolitik for voksenområdet, er det, dels i anerkendelse af, at de pårørende spiller en stor rolle i de svageste borgeres liv, og dels med bevidstheden om, at det gode pårørendesamarbejde kræver arbejde og opmærksomhed.

Gennem pårørendepolitikken skal Norddjurs Kommune understøtte, at de pårørende bedst muligt kan bidrage til deres næres selvstændige udvikling.

Pårørendepolitikken skal ses i relation til kommunens overordnede politikker for voksenområdet, blandt andet socialpolitikken, ældrepolitikken og handicappolitikken. Det er en tværgående politik, som forholder sig overordnet til rammerne for det gode pårørendesamarbejde i Norddjurs Kommune. Der vil tilsvarende være overlap med kommunens delpolitikker, såsom f.eks. demenspolitikken og velfærdsteknologipolitikken. Her vil delpolitikkerne forholde sig mere detaljeret til de problemstillinger, som vedrører den specifikke målgruppe.

I første fase af udarbejdelsen af pårørendepolitikken er der afholdt to velbesøgte offentlige temamøder. Møderne har haft til formål at give input til det videre arbejde med pårørendepolitikken. Såvel oplægsholdere som gruppedrøftelser har belyst mange væsentlige emner.

På møderne var det en central holdning, at det gode pårørendesamarbejde er et *fælles* ansvar. Der er således behov for aktiv deltagelse fra både borgere, pårørende og medarbejder for fortsat at sikre et godt samarbejde.

Samtidig satte møderne fokus på den store forskel i muligheder, ressourcer og behov, de forskellige pårørende har - afhængigt af hvem de er, og hvem de er pårørende for.

I det følgende er der lagt op til en **afgrænsning af målgruppen** for politikken, en **indledende drøftelse af kerneværdierne** i politikken, og en **beskrivelse af de hovedemner**, som skal belyses nærmere i det videre arbejde med pårørendepolitikken.

2. Målgruppe

Målgruppen for pårørendepolitikken på voksenområdet er: Voksne pårørende til voksne borgere.

De pårørende vil typisk være familiemedlemmer, men det kan også være en anden person, som borgeren ønsker skal være inddraget. Det er en vigtig forudsætning for, at vi som kommune kan medinddrage en pårørende, at borgeren selv har sagt god for det.

Det dækker eksempelvis over:

- Forældre/søskende til voksne, handicappede borgere i botilbud eller eget hjem.
- Ægtefæller/søskende/voksne børn til ældre i eget hjem eller på plejecenter.
- Ægtefæller/forældre til socialt udsatte borgere, som modtager hjælp fra kommunen.
- Forældre/søskende til voksne med psykiatriske lidelser, som får hjælp fra kommunen.
- Ægtefæller/forældre til borgere i misbrugsbehandling.

Der er i høj grad opmærksomhed på, at der kan være væsentlige forskelle i den situation, man står i og de behov man har som pårørende - afhængig af, hvem borgeren er.

3. Kerneværdier

På temamøderne om pårørendepolitikken har der været drøftet en række værdier, som danner grundlag for det gode pårørendesamarbejde.

- **Tillid**
Tilliden til de andre parter er en forudsætning for et godt samarbejde, så der ikke opstår unødvendige misforståelser. Når der er en grundlæggende tillidsfuld relation kan vi bedre løse de udfordringer, som kan opstå i samarbejdet.
- **Dialog**
Den gode dialog fordrer, at alle parter tager aktivt del i den. Målet er forståelse, så vi i fællesskab kan finde den bedste løsning. Det kræver ordentlighed i, hvordan vi møder hinanden.
- **Gensidig respekt**
Det gode samarbejde mellem pårørende og medarbejdere sker i en gensidig anerkendelse af, hvordan vi hver især skaber værdi for borgeren. Det indebærer respekten for den pårørende, som den nærtstående, der kender borgeren indgående - og respekten for medarbejderne som professionelle, der tager beslutninger ud fra deres faglighed.
- **Åbenhed**
Vi skal møde de pårørende med en oprigtig interesse for, hvad de kan og vil. Der skal være en lydhørhed i samarbejdet, så vi ikke springer til forhastede konklusioner og indsatser.
- **Tryghed**
Der kan være mange kilder til utryghed, når ens nærtstående er syg eller handicappet. Pårørendesamarbejdet skal være med til at skabe tryghed gennem god information og tilstedeværelse.
- **Selvstændighed**
I pårørendesamarbejdet skal vi værne om og understøtte både borgerens og de pårørendes selvstændighed.

4. Hovedemner

Der er en række emner, som er centrale i forbindelse med udarbejdelsen af pårørendepolitikken. Emnerne fordeler sig i tre overordnede spor i arbejdet med pårørendepolitikken: Understøttelse af borgernes selvstændige liv, det gode pårørendesamarbejde, og støtte til de pårørende.

Da der er stor sammenhæng mellem emnerne vil der være overlap mellem de tre spor. Der er tale om emner, der skal belyses nærmere, og som i et vist omfang skal behandles i politikken.

1. Understøttelse af borgernes selvstændige liv

Pårørendepolitikken skal medvirke til at understøtte den enkelte borgers muligheder og livskvalitet, og at de pårørende kan bidrage til borgerens selvstændige udvikling.

- **Borgeren i fokus**

Den enkelte borger skal kunne træffe sine egne beslutninger, når det er muligt. Når en borger er meget afhængig af såvel kommunens medarbejdere som sine nærmeste pårørende, er det vigtigt at borgeren selv ikke bliver overset.

Herunder:

- Aktiv inddragelse
- Medbestemmelse
- Den enkelte har ret til at vælge om og hvornår andre skal involveres i sit liv.

- **Roller og ansvar**

Afdækning af roller og ansvar for henholdsvis pårørende og medarbejdere er væsentlig for at skabe klarhed over, hvad vi hver især kan bidrage med i samarbejdet om at understøtte udviklingen hos borgeren.

Herunder:

- De pårørende som henholdsvis *videnspersoner, arbejdsressource* og/eller *livskvalitetsressource*.
- Medarbejderne som fagprofessionelle.
- Forventningsafstemning af hvornår og i hvad pårørende inddrages.

- **Sammenhæng i overgange**

Når man som pårørende bliver involveret, er det typiske i en følelsesmæssig periode med store omvæltninger. Det gælder f.eks. ved overgangen fra barn til voksen for et handicappet ungt menneske, og det gælder ved pludselig sygdom.

- **Borgere uden pårørende**

Et opmærksomhedspunkt i arbejdet med pårørendepolitikken er, at der er en gruppe af borgere, hvor der enten ikke er pårørende eller de pårørende kun i begrænset omfang har mulighed for at involvere sig.

2. Det gode pårørendesamarbejde

Pårørendepolitikken skal være med til at sætte rammer og principper for det gode samarbejde mellem medarbejdere, pårørende og borgere.

- **Kommunikation**

Fundamentet for et godt pårørendesamarbejde er en god kommunikation mellem borger, pårørende og medarbejdere, der bygger på tillid og gensidig respekt.

Herunder:

- Den gode omgangstone.
  - Aktiv inddragelse og informering af de pårørende.
  - Konflikt håndtering.
- **Rammer for pårørendesamarbejdet**
Udgangspunktet for pårørendesamarbejdet er en individuel vurdering af borgerens og de pårørendes situation.

Lovgivningen sætter grænser for, hvornår de pårørende kan inddrages, og hvad de pårørende må medinddrages i. Lovgivningen udgør de faste rammer, vi som myndighed skal agere indenfor. Det er vigtigt med klarhed omkring disse regler, så der er en gensidig forståelse for, at eventuelle begrænsninger i involveringen af de pårørende ikke skyldes uvilje fra kommunens side.

3. Støtten til de pårørende

Det at være pårørende til f.eks. handicappet eller plejkrævende menneske kan have stor betydning for såvel helbred som socialt liv. Hvis man skal blive ved med at kunne støtte sine nære, kan der i nogle tilfælde opstå et behov for kommunal støtte til de pårørende.

- **Støtte til de pårørende**
De pårørendes eventuelle behov for støtte skal tage afsæt i den individuelle situation. Der skal være en fleksibilitet i kommunens indsatser, så man skaber overensstemmelse med de faktiske behov, den enkelte har.

Herunder:

- Aflastning uden for hjemmet.
  - Afløsning i hjemmet.
  - Flexibilitet i tilbuddene.
- **Information**
Et af de tilbagevendende emner på temamøderne var ønsket om og behovet for information til pårørende.

Herunder:

- Evt. hjælp fra en pårørendevejleder.
- Viden om eksisterende servicetilbud.

Bilag: 6.1. Kvalitetsstandard for demens

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 87266/18

Kvalitetsstandard: Demens	
Målgruppe	<p>Målgruppen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Borgere med en demenslignende adfærd – Borgere med en demenssygdom – Pårørende til borgere med demenssygdom/demensadfærd
Kriterier og omfang	Indhold og omfang af konkrete indsatser afgøres med udgangspunkt i Norddjurs Kommunes demenspolitik.
Formål	<p>I Norddjurs Kommune leveres alle indsatser med afsæt i den rehabiliterende tilgang for at bevare eller styrke borgerens muligheder for at leve et så selvstændigt liv som muligt.</p> <p>Formålet med indsatsen er at understøtte, at det kendte hverdagsliv så vidt muligt fastholdes, og at skabe trivsel og tryghed for borgeren og pårørende.</p>
Afgørelse	<p>Indsatsen tilbydes efter en konkret, faglig og individuel vurdering af borgerens samlede behov for hjælp og støtte.</p> <p>Afgørelse om, hvilke indsatser borgeren er berettiget til, træffes af en visitator på baggrund af en faglig udredning udarbejdet af en demenskoordinator.</p>
Levering	Norddjurs Kommune leverer indsatserne, og de kan ikke overdrages til private leverandører.
Aktiviteter	<p>Der ydes bistand inden for:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Råd og vejledning – Beskæftigelse og forsørgelse – Tidlig opsporing og udredning – Pleje og praktisk bistand i hjemmet – Hensigtsmæssig boform – Aktivitet og rehabilitering – Genoptræning og kommunikation – Hjælpemidler og indretning – Velfærdsteknologi

	<ul style="list-style-type: none"> – Samarbejde med frivillige – Støtte af familie og netværk
Kvalitetskrav	<p>Indsatserne leveres af uddannet personale indenfor relevante fagområder. Borgeren tilbydes at få tilknyttet en demenskoordinator med særlig uddannelse indenfor demens.</p>
Opfølgning	<p>Kvalificeret personale vurderer løbende, om det er relevant at revidere indsatsen eller at iværksætte nye tiltag.</p>
Klage og ankemuligheder	<p>Klageadgang fremgår af den klagevejledning, der følger med den skriftlige afgørelse, som borgeren modtager.</p> <p>Hvis borgeren ikke er tilfreds med den afgørelse, der er truffet, opfordres borgeren til at kontakte visitationen/myndighedsafdelingen.</p> <p>Klager over den faglige virksomhed rettes til leverandøren eller Styrelsen for Patientsikkerhed. Nærmere information om klagemuligheder kan findes på www.stps.dk.</p>
Lovgrundlag	<p>Lov om social service:</p> <ul style="list-style-type: none"> – § 83 (praktiske og personlige opgaver i hjemmet) – § 84 (afløsning og aflastning af pårørende) – § 86 (vedligeholdende træning) – § 107 (midlertidigt ophold) – § 108 (botilbud) – § 97 (ledsagerordning, personer under 65 år) – § 79a (forebyggende hjemmebesøg) <p>Sundhedsloven:</p> <ul style="list-style-type: none"> – § 138 (hjemmesygepleje)
Kontaktinformationer	<p>Sundheds- og omsorgsområdet Visitation og Rådgivning Tlf.: 89 59 10 21 på hverdage mellem kl. 8.00-15.00. Mail: sundhed@norddjurs.dk</p> <p>Ved akut behov for hjælp kontaktes: Hjemmeplejen Grenaa: 89 59 29 20. Hjemmeplejen Allingåbro: 89 59 39 00</p>

	<p>Hjemmeplejen Glesborg: 89 59 39 49</p> <p>Myndighedsafdelingen Medarbejdere i Myndighedsafdelingen har telefontid på alle hverdage mellem kl. 9.00-10.00. I kommunens øvrige åbningstid kan myndighedsafdelingen kontaktes på hovednummer: 89 59 10 00.</p>
Vigtig information	<p>Følgende indsatser er beskrevet i indsatskataloget:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Afløsning og aflastning – Demensboliger – Dagtilbud – Træning – Udredning – Åben rådgivning

Bilag: 6.2. Indsatskatalog for demens

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 87267/18

Aflastning/Afløsning	
Målgruppe	Ægtefæller eller andre nære pårørende, der passer voksne borgere med en demenssygdom eller med demenslignende adfærd.
Kvalitetsmål	<p>Formålet med aflastning/afløsning er, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aflaste den pårørende under dennes sygdom eller ferie – At pårørende kan genvinde kræfter og derved kunne støtte borgeren med en demenssygdom eller en demenslignende adfærd i at blive i eget hjem længst muligt – Afløse den pårørende, så denne fortsat kan føre et aktivt liv og bevare sit netværk – Aflaste den pårørende, så denne fortsat kan varetage daglige omfattende plejeopgaver – Forebygge hospitalsindlæggelser
Aktiviteter, der kan indgå i indsatsen	<p>Borgeren kan tilbydes:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Afløsning i eget hjem – Døgnophold i en midlertidig bolig
Borgerens opgaver	<p>Ved døgnophold har borgeren mulighed for at tilvælge følgende ydelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kost – Leje og vask af linned <p>For nærmere information henvises til kommunes kvalitetsstandard for boliger. Gældende takster kan findes på Norddjurs Kommunens hjemmeside her.</p> <p>Borgeren skal selv sørge for kørsel til og fra aflastningsophold. Borgeren skal selv medbringe toiletartikler og tøj.</p>
Vejledende tidsforbrug	<p>Aflastning i eget hjem kan foregå i op til 4 timer om ugen i dagtimer på hverdage.</p> <p>Døgnopholdets varighed er som udgangspunkt max 2 uger, men kan reguleres på baggrund af en individuel vurdering af borgerens behov.</p>

Demensboliger	
Målgruppe	<p>Borgere med en diagnosticeret demenssygdom, som ikke kan tage vare på egne behov og har brug for et skærmet miljø.</p> <p>Det kan være borgere, som:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Har en svær demenssygdom, hvor borgerens behov ikke kan tilgodeses i en almindelig plejebolig – Har et stort behov for struktur og guidning, og som har en udadreagerende adfærd, som bevirker, at borgeren har behov for personer omkring sig med særlige kompetencer til at varetage deres behov
Kvalitetsmål	<p>Målet er, at give borgeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Et skærmet miljø, som ikke kan tilgodeses i en almindelig plejebolig – Strukturering og guidning i hverdagen – En overskuelig og tryk hverdag
Aktiviteter i visitationen	<p>Demenskoordinator inddrages i visitationen med henblik på at finde det bedst egnede boligtilbud til borgeren.</p>
Boligernes placering og antal	<ul style="list-style-type: none"> – Plejecenter Fuglsanggården, Grenaa: 10 boliger til borgere med behov, der ikke kan tilgodeses i almindelig plejebolig – Plejecenter Fuglsanggården, Grenaa: 5 boliger til borgere med en svær udadreagerende adfærd, som har behov for personer omkring sig med særlige kompetencer til at varetage deres behov – Plejecenter Møllehjemmet, Auning: 6 boliger til borgere med behov, der ikke kan tilgodeses i almindelig plejebolig

Dagtilbud	
Målgruppe	<p>Målgruppen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Borgere med en demensdiagnose eller som er under udredning for demens, og som har behov for et særligt tilbud – Borgere, der aktivt kan indgå i fysiske gøremål og sociale relationer
Kvalitetsmål	<p>Målet er, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bevare borgerens funktionsevne – Medvirke til strukturering af hverdagen – Borgeren kan indgå i sociale fællesskaber med ligestillede – Borgeren fastholder sociale færdigheder – Bidrage til øget trivsel og tryghed
Aktiviteter, der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> – Rehabiliterende indsatser – Træning - socialt, fysisk og kognitivt
Borgerens opgaver	<p>Der er egenbetaling for kost, aktiviteter og transport til og fra dagtilbud. Gældende takster kan finde på Norddjurs Kommunes hjemmeside her.</p>
Vejledende tidsforbrug	<p>Borgeren visiteres som udgangspunkt op til 2 dage om ugen i dagtilbud.</p>
Aktivitet i visitation	<p>Borgeren visiteres af en demenskoordinator i samarbejde med personale fra dagtilbuddet.</p> <p>Der er løbende visitation. Ved venteliste tildeles tilbuddene efter en konkret individuel vurdering af borgerens behov.</p>
Tilbuddenes placering og åbningstider	<p>Hytten v/ Fuglsanggården Trekanten 1A, 8500 Grenaa Tidspunkt: Hverdage mellem kl. 9.00 - 15.00</p> <p>Damhuset Nordkystvejen 31, 8961 Allingåbro Tidspunkt: Hverdage mellem kl. 9.00 - 15.00 (dog lukket onsdag)</p> <p>Der kan forekomme aflysninger pga. sygdom eller ferie.</p>

Træning	
Målgruppe	Borgere med en demenssygdom eller med demenslignende adfærd, som har behov for et skærmet træningstilbud.
Kvalitetsmål	Målet er, at: <ul style="list-style-type: none"> – Fastholde borgerens fysiske og sociale færdigheder – Borgeren kan indgå i sociale fællesskaber med ligestillede – Bidrage til øget trivsel og tryghed for borgeren
Aktiviteter, der kan indgå i indsatsen	Indsatsen indeholder fysisk træning på hold.
Borgerens opgaver	Ved behov kan der tilbydes transport til og fra borgerens hjem. Der er egenbetaling for transport. For nærmere information henvises til kommunens kvalitetsstandard for kørsel.
Vejledende tidsforbrug	Borgeren kan maksimalt visiteres til træning 2 gange ugentligt i tre måneder.
Visitation	Træning tilbydes efter en konkret, faglig og individuel vurdering af borgers behov for træning. I vurderingen vil der blandt andet blive lagt vægt på, at borgeren er motiveret for at vedligeholde eller genoptræne mistede færdigheder. Borgeren vil senest 14 dage efter henvendelse modtage en skriftlig afgørelse.
Tilbuddenes placering	Træningscenter Posthaven Posthaven 48 8500 Grenaa Træningscenter Auning Elme Allé 6 8963 Auning Der kan forekomme aflysninger pga. sygdom eller ferie.

Udredning	
Målgruppe	Borgere med en demenslignende adfærd, der ikke har en demensdiagnose.
Kvalitetsmål	<p>Målet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> – At borgeren bliver af- eller bekræftet i en demensdiagnose – At borgeren udredes så tidligt, at borgeren selv kan medvirke til beslutninger vedrørende egen fremtid – Tidlig udredning med henblik på at borger og pårørende får bedst mulig støtte i forhold til at skulle leve med en kronisk sygdom – At borger får hjælp til vurdering af behov for fremtidig hjælp og støtte
Aktiviteter, der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> – Besøg af demenskoordinator, som kan bistå med koordinering af indsatser i forbindelse med udredningen – Bistand til udredning ved egen læge/demensklinikken – Døgnophold for borgere, der har en demenslignende adfærd, og hvor udredningen ikke kan foregå i borgers eget hjem pga. aktuel akutfase eller fremskredne symptomer
Borgerens opgaver	<p>Borger og pårørende skal indgå aktivt i udredningsprocessen.</p> <p>Der er egenbetaling for transport til/fra og ophold på udredningsplads. Gældende takster kan findes på Norddjurs Kommunes hjemmeside her.</p>
Vejledende tidsforbrug	<p>Demenskoordinator igangsætter udredningen hurtigst muligt efter en konkret og individuel vurdering af borger.</p> <p>Visitor og demenskoordinator visiterer til et udredningsophold på Plejecenter Fuglsanggården, hvis det ikke er muligt at foretage udredningen i borgers eget hjem.</p>
Varighed/ tidsbegrænsning	<p>Udredningsforløbet tilrettelægges efter en konkret og individuel vurdering og kan være fra 3-6 måneder.</p> <p>Et udredningsophold på en døgnplads varer som udgangspunkt 2-4 uger og er baseret på en individuel vurdering af borgerens behov. Såfremt borgeren skal visiteres til plejebolig, skal borgeren forvente, at ventetiden finder sted i egen bolig efter endt udredning, indtil relevant plejebolig er ledig. Der iværksættes den fornødne hjælp i hjemmet.</p>

Åben rådgivning	
Målgruppe	Borgere med en demenssygdom eller en demenslignende adfærd samt nærtstående til borgere med demenssygdom eller demenslignede adfærd.
Kvalitetsmål	Målet er, at: <ul style="list-style-type: none"> – Rådgive i forhold til udredning af demenssygdom – Rådgive i forhold til hverdagslivet med en demenssygdom – Informere om kommunens tilbud
Aktiviteter, der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> – Rådgivning ved demenskoordinator – Åbne gruppearrangementer, fx demensskole eller pårørendeaften – Rådgivning vedr. transport, kørekort og demens – Krisebearbejdning – Fremtid - at tage stilling i tide
Borgerens opgaver	Borgeren og pårørende skal udvise interesse for rådgivningen.
Vejledende tidsforbrug	<p>Rådgivningen leveres på hverdage efter en individuel vurdering.</p> <p>Demenskoordinator Grenaa: Telefontid: Hverdage kl. 13.30 - 14.30. Telefonnummer: 21 19 83 11.</p> <p>Demenskoordinator Glesborg: Telefontid: Hverdage ml. kl. 07.00-09.00 eller 13.00-15.00. Telefonnummer: 30 67 29 53 / 89 59 39 49.</p> <p>Demenskoordinator Allingåbro: Telefontid: tirsdag-torsdag ml. kl. 08.00-09.00 eller 13.30-14.30 Telefonnummer: 86 48 03 88 / 89 59 39 00.</p>

Bilag: 7.1. Kvalitetsstandard for Borgerstyret Personlig Assistance

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 87254/18

Kvalitetsstandard: Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

<p>Målgruppe</p>	<p>Personkredsen for begge hjælpeordninger er borgere over 18 år med en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.</p> <p>§ 95</p> <p>I henhold til Servicelovens § 95 stk. 2 og 3, er det et krav, at borgeren har et hjælpebehov på minimum 20 timer pr. uge.</p> <p>Hjælpebehovet skal vurderes ud fra borgerens behov for personlig og praktisk hjælp i hjemmet i henhold til Servicelovens § 83 (hjemmehjælp) samt afløsning og aflastning i henhold til Servicelovens § 84.</p> <p>§ 96</p> <p>I henhold til Servicelovens § 96 er det et krav, at borgeren har et omfattende behov for hjælp til personlig pleje, praktiske opgaver i hjemmet, overvågning og ledsagelse, der ikke vil kunne dækkes via andre ordninger som f.eks. hjælp fra hjemmeplejen og en ledsageordning.</p> <p>Der er altså tale om et hjælpebehov hos borgeren, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte.</p>
<p>Kriterier og omfang</p>	<p>Hjælpen udmåles i henhold til Servicelovens §§ 95 eller 96</p> <p>Borgeren skal som udgangspunkt selv kunne varetage funktionen som arbejdsleder for et team af hjælpere og dermed selv stå for opgaver såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planlægge det daglige arbejde for hjælperne • Varetage arbejdsplanlægning sammen med og for hjælperne • Udarbejde jobbeskrivelse og jobopslag/annonce • Udvælge hjælpere, herunder varetage ansættelsessamtaler • Afholde personalemøder med hjælperne • Afholde medarbejderudviklingssamtaler (MUS) <p>Den eneste undtagelse fra kravet om varetagelse af arbejdslederfunktionen findes i servicelovens § 95 stk. 3, hvoraf det fremgår, at kommunen i <i>ganske særlige tilfælde</i> kan beslutte, at en borger, der ikke selv er i stand til at varetage funktionen som arbejdsleder, alligevel kan være berettiget til en hjælpeordning og</p>

	<p>udpege en nærtstående, der helt eller delvist varetager rollen som arbejdsleder og tilskudsmodtager på vegne af borger?</p> <p>Det er også muligt at indgå aftale med en af Socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed om varetagelse af arbejdsgiverfunktionen.</p> <p>Det er som beskrevet <i>kun i ganske særlige tilfælde</i>, at der sker undtagelser. Det klare udgangspunkt er, at borgeren skal varetage arbejdsgiverfunktionen selv.</p> <p>Arbejdsgiverfunktionen indbefatter opgaver som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansættelse og afskedigelse af hjælpere • Udarbejdelse af ansættelsesbeviser til hjælperne • Udbetaling af løn (opgaven kan varetages af kommunen eller af en privat virksomhed/forening). • Indberetning af skat, tegning af lovpligtige forsikringer, indbetaling til ferie og barselsudligningsordning på det private arbejdsmarked og ATP (opgaven kan varetages af kommunen eller af en privat virksomhed/forening) • Udarbejde APV (arbejdspladsvurdering) <p>I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver, skal kommunen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.</p>
<p>Formål</p>	<p>Formålet med BPA-reglerne er at sikre en:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fleksibel ordning • Helhedsorienteret og sammenhængende indsats • Borgerens mulighed for selvbestemmelse
<p>Afgørelse</p>	<p>BPA tilbydes på baggrund af en konkret individuel faglig vurdering af borgerens samlede situation.</p> <p>Vurderingen foretages på baggrund af et personligt møde med borgeren typisk i borgerens hjem samt indhentede oplysninger efter borgerens samtykke.</p> <p>Ved vurdering af behovet for hjælp lægges vægt på:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Borgerens samlede situation, fysisk, psykisk og socialt • Om hjælpebehovet er omfattende • Om der er andre i husstanden, der kan varetage opgaver af praktisk karakter i hjemmet • Om borgeren er i stand til at varetage funktionen som arbejdsleder for et team af hjælpere, og således selv kan stå for den daglige ledelse af arbejdet i hjemmet • Ved BPA jf. Servicelovens § 96 - Om hjælpebehovet kan dækkes via andre ordninger. <p>Afgørelse på ansøgninger om BPA meddeles skriftligt.</p>
Levering	<p>Hjælpen efter BPA leveres af hjælpere, som borgeren selv har udvalgt. Det er muligt at kombinere BPA med hjælp fra hjemmeplejen.</p> <p>Der findes forskellige former for administration af BPA-ordningen. Det er som udgangspunkt borgeren selv, der vælger hvilken administrationsmulighed, der benyttes.</p> <p>Borgeren kan selv fungere som arbejdsgiver, eller borgeren kan indgå aftale med en nærtstående eller en af Socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed om varetagelse af arbejdsgiverfunktionen for de ansatte hjælpere.</p> <p>I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver for hjælperne, skal kommunen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.</p> <p>Et evt. tilskud til overdragelse af arbejdsgiverfunktionen til et privat firma eller en forening udmåles i henhold til Bekendtgørelse om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.</p> <p>Hvis borgeren vælger selv at varetage funktionen som arbejdsgiver for sine hjælpere, og selv vælger at stå for lønudbetalingen, har borgeren pligt til at aflægge regnskab til Norddjurs kommune en gang om året.</p> <p>Følgeudgifter i forbindelse med BPA dækkes efter gældende regler. Der er ingen egenbetaling forbundet med BPA, medmindre borgeren vælger en dyrere løsning end den, som Norddjurs kommune bevilger.</p> <p>Borgeren har oplysningspligt og dermed pligt til at oplyse Norddjurs kommune om eventuelle ændringer i borgers livssituation, som kan have betydning for den hjælp, som leveres.</p>
Aktiviteter	<p>På baggrund af borgerens samlede situation udmåles et antal hjælpetimer pr. uge, som danner grundlag for et budget for den samlede BPA.</p>

Af dette budget fremgår det samlede tilskud, som borgeren kan bruge i forbindelse med ansættelse af hjælpere.

BPA i henhold til Servicelovens § 95 stk. 2 er rettet mod:

- Borgere, der har et omfattende behov for hjælp i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt
- Det er en betingelse, at borger kan fungere som arbejdsleder for hjælperne

BPA i henhold til Servicelovens § 95 stk. 3 er rettet mod:

- Borgere, der har et omfattende behov for hjælp i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt
- Borgere, der ikke selv er i stand til at varetage funktionen som arbejdsleder
- *Ganske særlige tilfælde*, hvor det vurderes, at hjælpebehovet ikke kan imødekommes på anden vis
- Målgruppen er som udgangspunkt yngre borgere med kognitive udfordringer og et særligt behov for fleksibilitet
- Det er en betingelse, at der er en nærtstående til borgeren, som er i stand til at varetage funktionen som arbejdsleder og være til stede i hjemmet under udførelse af den daglige hjælp

BPA i henhold til Servicelovens § 96 er rettet mod:

- Borgere, der har et omfattende behov for hjælp til personlig pleje, praktiske opgaver i hjemmet, overvågning og ledsagelse. Det er en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsleder for hjælperne

Fælles for de to ordninger er, at der ved udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere tages udgangspunkt i overenskomsten for ufaglært social- og sundhedspersonale.

Norddjurs kommune kan vurdere, at der er behov for personale med særlig uddannelse eller særlige kompetencer. Hvis dette er tilfældet, vil det fremgå af den skriftlige bevilling.

Der indgår ikke nogen form for socialpædagogisk støtte i en BPA. Et behov for socialpædagogisk støtte skal dækkes via andre bestemmelser i Serviceloven.

	<p>Hvilke ydelser og tilbud, der kan indgå i den enkelte BPA, afhænger af hvilken paragraf i Serviceloven, som BPA bliver bevilget efter.</p> <p><u><i>Serviceovens § 95</i></u> Antallet af hjælpertimer til BPA efter Serviceloven § 95 udmåles svarende til hjælp fra hjemmeplejen. Heri indgår hjælp til personlig pleje, praktiske opgaver i hjemmet samt afløsning/aflastning. Der kan ikke udmåles timer til overvågning.</p> <p>Hjælpen udmåles efter gældende kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp efter Serviceloven § 83. Hjælpen leveres i hjemmet.</p> <p>Ved udmåling af hjælpen kan der i helt særlige tilfælde udmåles tilskud til dækning af rådighedstimer, så BPA-ordningen bliver sammenhængende.</p> <p>Der kan ikke bevilges hjælp til ledsagelse udenfor hjemmet. Behov for ledsagelse udenfor eget hjem skal søges dækket via andre bestemmelser i Serviceloven.</p> <p>Det er muligt at kombinere en BPA efter § 95 med andre ordninger i Serviceloven - eksempelvis ledsageordning efter § 97, såfremt borger opfylder betingelserne herfor.</p> <p><u><i>Serviceovens § 96</i></u> Antallet af hjælpertimer til BPA efter Serviceloven § 96 udmåles ud fra borgerens samlede behov for hjælp til personlig pleje, praktisk hjælp i hjemmet, ledsagelse udenfor hjemmet og overvågning. Der er således tale om en BPA, der indeholder hjælp i og udenfor eget hjem.</p> <p>Det er ikke muligt at bevilge BPA efter Serviceloven § 96, såfremt borgerens samlede behov for hjælp kan dækkes via andre ordninger som f.eks. via hjemmepleje og ledsageordning.</p> <p><u><i>Bistands- og plejetillæg</i></u> Såfremt borger er bevilget et bistands- eller plejetillæg efter Førtidspensionsloven, vil det blive vurderet, om bistands- eller plejetillægget skal indgå ved udmålingen af BPA.</p>
<p>Kvalitetskrav</p>	<p>Sagsbehandlingsfristen for en ansøgning på BPA er højst 6 uger efter, at alle relevante oplysninger i sagen foreligger.</p> <p>Efter bevilling af BPA vil det som udgangspunkt være op til borgeren, hvornår opstart er passende.</p>

<p>Opfølgning</p>	<p>Opfølgning foretages efter behov og minimum 1 gang årligt.</p> <p>Ved nye eller ændrede ordninger er der som udgangspunkt opfølgning efter 3 måneder.</p>
<p>Klage- og ankemuligheder</p>	<p>Klagemuligheden fremgår af den klagevejledning, som følger med den skriftlige afgørelse, borgeren modtager.</p> <p>Såfremt borgeren ikke er enig i den afgørelse, som Norddjurs kommune har truffet i forbindelse med ansøgning om BPA, har borgeren mulighed for at klage til Norddjurs kommune indenfor 4 uger.</p> <p>Norddjurs kommune skal genbehandle ansøgningen på baggrund af klagen.</p> <p>Såfremt Norddjurs kommune ikke giver borgeren medhold i klagen, videresendes klagen til Ankestyrelsen, som efterfølgende vil behandle klagen.</p>
<p>Lovgrundlag</p>	<p>Serviceovens §§ 95 og 96.</p> <p>Det samlede hjælpebehov i BPA efter Serviceloven § 95 udmåles på samme vis som personlig og praktisk hjælp efter Serviceloven § 83 og aflastning efter Serviceloven § 84.</p> <p>Udmåling af det økonomiske tilskud til BPA udmåles i henhold til Bekendtgørelse nr. 1246 af 13. november 2017 om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter Serviceloven.</p> <p>Der foretages tilsyn med BPA i henhold til Retssikkerhedslovens § 16.</p> <p>Opfølgning foretages i henhold til Serviceloven § 148 stk. 2.</p> <p>BPA efter Serviceovens §§ 95 og 96 er omfattet af Servicelovens § 3 a. Dette betyder, at ved afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp, skal dette meddeles til borgeren med et varsel på mindst 14 uger.</p>
<p>Kontaktinformationer</p>	<p>Sundheds- og omsorgsområdet Visitation og Rådgivning Sangstrupvej 32 8500 Grenaa</p> <p>Tlf.: 89 59 21 10 (hverdage 08.00-15.00)</p>

	Myndigheds- og visitationsenhedens voksenteam Torvet 3 8500 Grenaa Tlf.: 89 59 10 00 (hverdage 09.00-10.00)
Vigtig information	

Bilag: 11.1. Ældrerådets arbejdsplan 2018

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 14. juni 2018 - Kl. 8:45

Adgang: Åben

Bilagsnr: 99425/18

Ældrerådet – arbejdsplan 2018

<p>18. januar 2017 kl. 10.00-13.45 Mødet afholdes i rådssalen på rådhuset i Grenaa</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • Introduktion til velfærdsforvaltningen ved Kenneth Koed Nielsen • Introduktion til sundheds- og omsorgsområdet ved Søs Fuglsang • Mødeplan 2018 • Repræsentationer og poster • DANSKE ÆLDRE RÅD – Temadag for nyvalgte medlemmer • Høring Midttrafik – Køreplaner 2018 • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>8. februar 2018 kl. 8.45-12.30 Mødet afholdes i rådssalen på rådhuset i Grenaa</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - Tilsynsrapport fra Styrelsen for Patientsikkerhed • VPU høring - Tilsynsbesøg på plejecentre • VPU høring - Tids- og procesplan for en pårørendepolitik • Ældrerådets deltagelse i bruger- og pårørenderåd • Revidering af forretningsorden

	<ul style="list-style-type: none"> • Ældrerådets budget 2018 • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan 2018 • Næste møde • Introduktion til sundheds- og omsorgsområdet ved Søs Fuglsang
<p>8. marts 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes på Violskrænten/ Grønnegården</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besøg på Violskrænten/Grønnegården • Godkendelse af dagsorden • VPU høring – Forslag til kvalitetsstandard for misbrugsbehandling • VPU høring – Forslag til kvalitetsstandard for træning • VPU høring – Forslag til kvalitetsstandard for kørsel • VPU høring - Pulje til bedre bemanning på ældreområdet • VPU høring – Forslag til omlægning af netværkstilbud til ensomme • KFU høring - Udmøntning af renoveringspuljen 2018 • Forslag til punkter til dialogmøde med voksen- og plejeudvalget • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan

	<ul style="list-style-type: none"> • Næste møde
<p>3. april 2018 kl. 15.00-16.00 Mødet afholdes i rådssalen på rådhuset i Grenaa</p>	<p>Dialogmøde med voksen- og plejeudvalget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gensidig præsentation af medlemmerne af ældrerådet og voksen- og plejeudvalget • Opstart på ældrerådets arbejde • Den politiske dagsorden for voksen- og plejeudvalgets arbejde de næste 4 år • Anvendelse af puljemidler på 4,1 mio. kr. i 2018 og 2019 til at understøtte en bedre bemanning på ældreområdet • Den nationale demenshandlingsplan og Norddjurs Kommunes demenspolitik • Kørsel til akutpladser • Udbringning af medicin fra apotek til eget hjem • Eventuelt.
<p>12. april 2018 kl. 8.45-12.30 Mødet afholdes hos træningscenter Auning, Elme Allé 6 i Auning</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for personlig pleje, praktisk hjælp og socialpædagogisk støtte • VPU høring - Årsrapport for 2017 om tilsynsbesøg på plejecentrene • VPU høring - Tilsynsrapporter fra Socialtilsyn Midt • Evaluering af dialogmøde med voksen- og plejeudvalget • Budgetopfølgning for ældrerådet 1. kvartal 2018 • Besøg hos træningscenter Auning • Møder siden sidst

	<ul style="list-style-type: none"> • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde • Besøg af AD-MEDIA kl. 11.30-12.00
7. maj 2018 Nyborg Strand	DANSKE ÆLDRE RÅD afholder repræsentantskabsmøde i Nyborg
8. maj 2018 Nyborg Strand	Ældrepolitisk konference i Nyborg
17. maj 2018 kl. 8.45-12.30 Mødet afholdes på Fuglsanggården, Trekanten 1 i Grenaa	Møde i ældrerådet <ul style="list-style-type: none"> • Besøg på Fuglsanggården kl. 9.00-9.45 • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for sundhedsfremme og forebyggelse • VPU høring - Årsrapport for 2017 om tilsyn i hjemmeplejen • VPU høring - Årsrapport for 2017 om utilsigtede hændelser på sundheds- og omsorgsområdet samt socialområdet • VPU høring - Årsrapporter for 2017 om magtanvendelse på sundheds- og omsorgsområdet samt socialområdet • VPU høring – Tilsynsrapport fra Socialtilsyn Midt • Forslag til punkter til dialogmøde med kultur- og fritidsudvalget • Drøftelse af evt. samarbejde med AD MEDIA • Drøftelse af ældredagen 1. oktober • Drøftelse af Stop-op-dag • Møder siden sidst

	<ul style="list-style-type: none"> • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>12. juni 2018 Kl. 8.45-15.00 Mødet afholdes på Kystvejens konferencecenter</p>	<p>Stop-op-dag</p>
<p>14. juni 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes hos sundheds- og omsorgsområdet i Voldby</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring – Hovedtemaer til pårørendepolitikken • Evaluering af stop-op-dag • Drøftelse af samarbejde med AD-Media • Introduktion til kvalitetsstandarder ved aftaleholder Jeanette Rokbøl kl. 10.30-11.00 • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for kommunale tilbud til borgere med demens • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for borgerstyret personlig assistance (servicelovens §§ 95 og 96) • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde

<p>18. juni 2018 Kl. 16.00-16.30 Mødet afholdes i rådssalen på rådhuset i Grenaa</p>	<p>Dialogmøde med kultur- og fritidsudvalget</p> <ul style="list-style-type: none"> •
<p>16. august 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for dækning af merudgifter (servicelovens § 100) • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for hjælpemidler • VPU høring - Tids- og procesplan for Norddjurs Kommunes demenspolitik • Ældredagen • Forslag til punkter til dialogmøde med voksen- og plejeudvalget • Evaluering af dialogmøde med kultur- og fritidsudvalget • Budgetopfølgning for ældrerådet 2. kvartal 2017 • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>3. september 2018 kl. 16.00-17.00 Mødet afholdes i rådssalen på rådhuset i Grenaa</p>	<p>Dialogmøde med voksen- og plejeudvalget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budget 2019 • Eventuelt
<p>13. september 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes i</p>	<p>Møde i ældrerådet</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • Drøftelse af smagspanel • Evaluering af dialogmøde med voksen- og plejeudvalget • Ældredagen • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>11. oktober 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - ansøgning til pulje til bedre bemanning af hjemmepleje, plejecentre mv 2019 • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for tandplejetilbud for omsorgstandpleje • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for tandplejetilbud for specialtandpleje • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for plejeboliger, tryghedsboliger, ældreboliger, akut,- trænings- og aflastningspladser samt botilbud på handicap- og psykiatriområdet • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for senhjerneskeområdet • VPU høring - Forslag til pris- og kvalitetskrav til leverandører af praktisk bistand og personlig pleje • VPU høring - Forslag til pris- og kvalitetskrav til leverandører af madservice

	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering af ældredagen • Status på ældrerådets budget og forbrug - 3. kvartal 2017 • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>15. november 2018 kl. 8.45-12.00 Mødet afholdes</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsorden • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for sygeplejeydelser • VPU høring - Tids- og procesplan for velfærdsteknologipolitik • Møder siden sidst • Kommende møder og arrangementer • Orientering • Ældrerådets arbejdsplan • Næste møde
<p>6. december 2018 kl. 08.45-12.00 Mødet afholdes</p>	<p>Møde i ældrerådet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godkendelse af dagsordenen • Forslag til punkter til dialogmøde med miljø- og teknikudvalget • Møder siden sidst • Kommende møder

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientering
18. december 2018 Kl. 13.45-14.25 Mødet afholdes i rådssalen	Dialogmøde med miljø- og teknikudvalget <ul style="list-style-type: none"> •
Januar 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering af dialogmøde med miljø- og teknikudvalget • VPU høring - Forslag til kvalitetsstandard for kommunikationsområdet
April 2019	<ul style="list-style-type: none"> • VPU høring - Tids- og procesplan for en sundhedspolitik • VPU høring - Tids- og procesplan for en psykiatripolitik